

Verslag werkbezoek december 2018

Vrijdag 14 december

Op donderdag 13 december zijn wij, Jan Smit en Monic Schaapveld, bestuursleden van DOS, in het vliegtuig gestapt naar Managua, met een overnachting in Panama. Bij aankomst op het vliegveld in Managua worden we opgehaald door Jamileth (de vorige voorzitter van FC Juntos), doctor Byron (de huidige voorzitter) en Yuri, chauffeur van de gemeente.

In La Libertad hebben we de nieuwe markt bekeken, die is heel mooi geworden, en groot, veel módulos met aanrecht/stromend water. Er is een rij voor kleren, schoenen, apotheek, etc., een deel voor groente/fruit en een deel waar eten klaargemaakt wordt. En er is ook een medische post. In het midden een groot mooi plein, waar activiteiten georganiseerd kunnen worden. Yuri zegt dat er meer vraag is dan dat er módulos zijn. De ondernemers betalen huur voor kraam, hoeveel dat wordt is nog niet bekend.

Een stukje verder naar boven staat een rij kramen waar ook de mercado campesino naar toe gaat. Beneden bij de ingang komt het busstation, dat moet nog gebouwd worden.

Komende week gaan ze beginnen met het verharden van de oprit naar het busstation en de markt. Als dat klaar is, kunnen de ondernemers zich installeren.

We bewonderen het beeld van Sandino op een muilezel dat hier klaar staat. Langs de straat waarmee je La Libertad binnenkomt, is een pleintje in aanbouw. Hier komt het Sandino-beeld te staan.

Nadat we ons geïnstalleerd hebben in het hotel, waar we weer zeer hartelijk zijn ontvangen, gaan we naar de Casa de la Hermandad, daar zijn Doña Santos en Nezel.

Met Nezel, de administratief medewerkster, bekijken we de financiële situatie. Even later komt Denis, de nieuwe vice-voorzitter, met hem en Nezel hebben we het volgende besproken:

- het nieuwe bestuur trof veel dingen aan die niet geregeld waren. De officiële inschrijving van het nieuwe bestuur bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken (Mingob) duurde lang. Als ze niet

beschikken over de certificaten van Mingob, dan heeft het bestuur geen wettelijke mogelijkheden tot handelen en kunnen ze geen cheques ondertekenen.

- lange en grote achterstanden: Denis en Nezel hebben een overzicht gemaakt en zijn bij de mensen langs geweest. Het gerucht dat FC Juntos failliet is, is uit de wereld geholpen. Veel begunstigten maken misbruik van de moeilijke situatie in het land om niet te betalen.

- de vorige advocate heeft weinig tot niets gedaan rond wanbetalers. Ze heeft pas laat de dossiers van de wanbetalers overhandigd aan het bestuur.
- er is geen inhoudelijke overdracht geweest door het vorig bestuur.
- Denis legt uit dat ze eerst de wettelijke vereisten rond gemaakt hebben. Nu kunnen ze handelen, op basis van de afspraken die we tijdens het vorige werkbezoek gemaakt hebben. Het bestuur is het eens met deze suggesties en wil een strategisch plan maken voor de aanpak van de begunstigden met betalingsachterstand.
- vijf woningen worden onderverhuurd. In contract staat dat dat alleen mag in overleg met FC Juntos, dat is niet gebeurd. Het bestuur gaat actie ondernemen naar deze begunstigden.
- er is een nieuwe advocaat via Denis. Zijn eerste zaak zijn de huisuitzettingen.

Zaterdag 15 december

In de ochtend gaan we naar de Mercado Campesino, op het plein bij de school. Er zijn minder verkopers dan de vorige keer, wel redelijk veel kopers. Het is weer een levendige boel en de grote pannen met soep staan weer op het vuur. De verkoopsters die we spreken zijn nog altijd blij dat ze hier hun spullen kunnen verkopen. Naar de nieuwe markt verhuizen zien ze ook wel zitten.

Vergadering met FC Juntos

Aanwezig: Pedro Byron Blandón Paz (voorzitter)
 Denis Alfonso Urbina Cruz (vice-voorzitter)
 Irinia Maité Rizo Urbina (secretaris)
 José Danilo Lazo Vega (penningmeester)
 Martha Nuñez Garcia (lid)

Afwezig met bericht: Omar Antonio Cruz López (lid)

De voorzitter van FC Juntos doet het welkomswoord en daarna houden we een uitgebreide voorstelronde.

Vervolgens stappen we over naar de bespreking van de financiële situatie: Jan geeft een inleiding over hoe de situatie was in september 2017 en welke afspraken er toen gemaakt zijn en waarom. Als dat nagekomen was, dan had de situatie er heel anders uitgezien. De situatie nu is dat er nog tweeduizend dollar op de huizenrekening staat en bijna niets op de algemene

rekening. De bestuursleden zijn zich bewust van de penibele situatie en zien in dat het woningbouwprogramma het enige project is waar FC Juntos inkomsten mee verkrijgt. Bij het aantreden van dit bestuur kwamen ze er achter dat er veel bewoners met betalingsachterstand zijn. Er zijn bezoeken afgelegd aan die bewoners, ook om ze te vertellen dat de geruchten dat FC Juntos failliet zou zijn niet kloppen. Ze zien het voorstel van het vorige bezoek over hoe om te gaan met betalingsachterstand als haalbaar.

Afgesproken wordt dat het bestuur tijdens de vergadering aan het eind van het werkbezoek met een plan komt waarin precies per bewoner met achterstand staat hoe ze het gaan aanpakken, in hoeveel tijd en wie dat gaat doen.

Jan geeft aan dat een afbetalingsregeling prima is, maar dat het erg belangrijk is dat met iedereen dezelfde afspraken worden gemaakt over bijvoorbeeld kwijtschelding van boetes. En dat er vervolgens strikt aan de afspraken gehouden wordt.

Ze hebben een andere, in La Libertad gerespecteerde, advocaat op het oog. Die heeft al geholpen bij het rondmaken van de papieren om aan alle wettelijke verplichtingen bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken te voldoen.

Er zijn 3 situaties waarbij nu direct overgegaan moet worden op het aanhangig maken bij de rechter.

We leggen weer uit dat DOS geen grote projecten meer kan ondersteunen, maar wel kleinere. Maar dat zolang de financiële situatie niet verbetert, het zeer onwaarschijnlijk is dat het DOS-bestuur goedkeuring verleent.

Ook is er aan herinnerd dat alle aanvragen eerst bestudeerd en goedgekeurd worden door FC Juntos, die het dan doorstuurt naar DOS. Dit geldt ook voor projectvoorstellen van de gemeente. Bij een goedgekeurd project wordt een percentage overhead meegenomen voor FC Juntos.

Bij de rondvraag benadrukken meerdere bestuursleden dat ze zich zullen inzetten en dat er als team gewerkt zal worden.

Zondag 16 december

Om 10 uur gaan we naar de kerk. Padre Almer doet aan het eind van de mis een lang bedankwoord aan DOS, en noemt zelfs de bedragen die vanuit Doetinchem naar het Asilo zijn gegaan. Hij kondigt ons aan als leden van FC Juntos, niet slecht voor het imago van de fundación.

Na de mis gaan we naar de Casa Cural, padre Almer overhandigt ons daar de financiële verantwoording, dat ziet er prima uit. Jamileth had ons al verteld dat de padre per 1 januari weggaat uit La Libertad, hij wordt gestationeerd in Cuapa. Hij is nu dus erg druk met de afronding en verslaglegging.

Het Asilo ziet er prachtig uit, alles geschilderd en ingericht. De spullen waar DOS financiering voor heeft geleverd zijn aangekocht. De watertanks en pomp worden nu geïnstalleerd. Er is een oudje 'aankomen lopen' die daar nu woont. De maaltijden voor de ouderen worden in het Asilo klaargemaakt. De laatste weken waren er maar liefst 30 eters. Deze ochtend staat een groot team van vrouwen de lunch klaar te maken voor 40 seminaristen die in La Libertad op bezoek zijn. De rijen tafels in de grote zaal staan al prachtig opgemaakt klaar.

Door de politieke situatie zijn de gemeente en het ministerie van gezondheid hun toezeggingen voor het leveren van personeel niet nagekomen. Er komt geen enkele ondersteuning meer voor initiatieven vanuit de kerk. Ook de mijn durft daar nu niet zijn vingers aan te branden.

De padre is nog steeds heel enthousiast over het Asilo. 'Ik ben verslingerd aan dit project', zegt hij. En hij hoopt dat de nieuwe pastoor zich ook volledig gaat inzetten voor het Asilo.

Terug in de auto vertelt hij nog dat hij al vele malen bij de mijn erop heeft aangedrongen dat de eigendoms-papieren van de grond omgezet worden op naam van de parochie, want dat is nog steeds niet gebeurd. Hij heeft binnenkort een afspraak met de algemeen manager van B2Gold om nog een laatste poging te doen voor het

overzetten van de papieren. We hebben later per email aangeboden daar bij te zijn als hij denkt dat dat nuttig is en als die afspraak in deze week is. Daarop heeft hij later geantwoord dat hij de manager al was tegengekomen bij een bijeenkomst en dat die toegezegd heeft het rond te maken voor de padre vertrekt uit La Libertad.

Maandag 17 december

Overleg met Sergio (coördinator woningbouwprogramma) en Nezel

Vanwege de sociopolitieke situatie zijn een aantal begunstigden van de woningen niet meer in La Libertad en/of hebben hun huis onderverhuurd. Zo ook de begunstigden van de laatst gebouwde woning, die wonen nu in Managua waar de man des huizes werk heeft. De woning, die aan de hoofdstraat ligt, hebben ze verhuurd aan een winkeltje om zo wel aan de betalingsverplichting te kunnen voldoen.

Voor vier andere woningen geldt hetzelfde, een daarvan is bij met de betalingen, de anderen hebben een kleine achterstand. Jan raadt aan om van de onderhuurder van de woningen een kopie van het huurcontract met de begunstigde te vragen. Dan heb je iets in handen als drukmiddel, bijvoorbeeld dat de rechter bepaalt dat de huur niet aan de begunstigde maar aan FC Juntos wordt betaald.

Nezel heeft het overzicht van de betalingen bijgewerkt. Bij de begunstigten met een hele grote achterstand moet een juridische procedure worden opgestart. Voor het huis waarover al een rechterlijke beslissing tot uitzetting is geweest, maar waar de begunstigde zich niets van aangetrokken heeft, voorziet Sergio het als niet haalbaar om op dit moment nu de rechterlijke macht niet onpartijdig is, een proces op te starten. Nezel en Jan vinden dat het wel opgestart moet worden. Jan vraagt of het zinvol is om deze vrouw uit te nodigen voor een gesprek. Sergio vertelt dat er al vaker met haar een mediation-gesprek heeft plaatsgevonden, zonder resultaat. Maar wellicht werkt druk vanuit Nederlanders.

Nezel vindt dat het bestuur veel te zachtvaardig optreedt naar de bewoners met achterstand. Jan legt uit dat met het bestuur afgesproken is dat ze met een plan komen voor hoe ze het per begunstigde gaan aanpakken. Sergio ziet dat als een goede strategie en voor hem heeft het bellen met de bewoners vaak goede resultaten opgeleverd.

Dinsdag 18 december

Met Nezel bekijken we de situatie rond de betalingen door de bewoners en maken we een lijst van de achterstanden per begunstigde. Nezel werkt in de loop van de dag de lijsten bij. 's Middags werken we bij de cafetin van Lilian (dochter van een van de begunstigten van de laatste fase), want daar is wifi, in de Casa de la Hermandad doet het internet niet. Bovendien hebben we erg interessante gesprekken met Lilian. Haar man moet veel op werkreis naar het buitenland, ook naar Nederland, zij gaat dan mee.

Woensdag 19 december

In de ochtend worden we opgehaald door doctor Byron. In La Libertad komen we oud-burgemeester Darwin Kauffman tegen, die stapt ook in.

We gaan de nieuwe weg naar San Pedro bekijken; een prachtige weg, met adoquines, breder dan de weg tussen Juigalpa en La Libertad. De werkzaamheden zijn al een heel eind gevorderd, de inschatting is dat het in maart/april 2019 klaar is.

De verharde weg is een stimulans voor de economie, de boeren langs de weg kunnen nu hun producten makkelijker vervoeren. En het is een kortere, snellere verbinding van El Rama / Santo Tomás (die liggen aan de snelweg) naar La Libertad. Je hoeft nu niet eerst door te rijden naar Juigalpa en dan omhoog naar La Libertad. Ze verwachten heel wat meer vervoer en transport via deze weg.

's Middags gaan we weer met Nezel om tafel zitten. Het blijkt dat de formules in Excel in het format dat de boekhouder voor haar gemaakt heeft, niet goed functioneren waardoor de eindbedragen aan achterstand niet kloppen. Dat nemen we met haar door en we passen de excel-formules aan, zodat het bestuur van FC Juntos voor hun vergadering morgen de juiste cijfers heeft.

Gesprek met de burgemeester Cenelia Ocón Ruíz

Om vier uur worden we verwacht bij de burgemeester. Jamileth is ook bij het gesprek. De burgemeester vertelt over het huizenbouwproject vanuit de overheid. Met financiering van het Nicaraguaanse sociale woningbouwprogramma Invur (2.500 US dollar), de Amerikaanse ngo ANF (1.950 dollar), de gemeente (1.940 dollar) en de gezinnen (450 dollar + meehelpen tijdens de bouw) worden er 80 huizen gebouwd. Een aantal van die huizen in aanbouw hebben we gezien, die staan in het centrum. Het merendeel komt in de wijken Nueva Esperanza en Miguel Merel. De meeste gezinnen hebben eerder al een kavel gedoneerd gekregen van de gemeente. Het is bestemd voor de lage inkomstengroepen, onderwijzers komen ook in aanmerking. Jan vraagt of de net door de VS aangenomen Nica-Act geen problemen veroorzaakt voor de Amerikaanse ngo. De burgemeester zegt dat die organisatie al jaren actief is in Nicaragua, en dat het geen problemen geeft.

Toerisme: de gemeente promoot de recreatieplek bij de waterval El Coroso. Dat is met name in de droge tijd, met het hoogtepunt rond Pasen.

Tijdens de religieuze hoogtedagen, de patronaatsfeesten en de hippische activiteiten komen er veel bezoekers uit Nicaragua en ook wel uit het buitenland.

Ook zijn er al een aantal toeristische finca's; de gemeente heeft bijgedragen aan verbouwing en inrichting om toeristen te kunnen ontvangen.

De gemeente wil ook mooie, groene gebieden inrichten met bankjes en dergelijk zodat het plekken ter ontspanning worden.

Vanuit de overheid wordt het toerisme naar Chontales gepromoot, dat gaat dan in samenwerking met de andere gemeentes van Chontales.

Een goudmuseum hebben we nog niet, zegt ze.

Onderwijs: er zijn nu 3 jaargroepen die de 'middelbare school op afstand' hebben afgerond. Op een aantal strategische gelegen dorpjes op het platteland, bijvoorbeeld in Betulia, wordt op zaterdag les gegeven (middelbaar onderwijs). Het Ministerie van Onderwijs levert de onderwijzers en het lesmateriaal, de gemeente zorgt voor het vervoer van de leerlingen naar het schoolgebouwtje. Vorig jaar zijn er een aantal klaslokalen bijgebouwd vanwege de grote vraag.

De gemeente/overheid gaat door met het aanbieden van technische opleidingen. De eerste lichten verpleegkunde, landmeetkunde en assistent veearts hebben onlangs hun diploma ontvangen. Ook de escuela de oficios (korte cursussen voor kapper, bakker, naaister en dergelijke) wordt voortgezet.

Tijdens een eerdere, toevallige ontmoeting met de burgemeester had ze, uit zichzelf, al verteld dat het regelen van de diploma's voor de 12 leerlingen van landbouwkunde waar we ons vorig jaar voor ingezet hadden, nog steeds niet geregeld is. Inatec, die de opleiding verzorgd heeft, zegt dat gemeente/LBSNN niet aan hun betalingsverplichtingen hebben voldaan, vandaar geen diploma's voor de cursisten. Om niet weer de uitleg over wat er allemaal mis is gegaan door te nemen, vragen we of ze denkt of er een oplossing mogelijk is voor dit probleem waar de cursisten de dupe van zijn. De burgemeester zegt dat ze met een technisch medewerker van Inatec heeft gesproken en dat die gezegd heeft dat hij het op zou lossen. Veel vertrouwen hebben wij daar niet in. De landbouwuniversiteit uit Juigalpa komt hier de opleiding voor veearts-assistent geven. Zou het niet mogelijk zijn dat de 12 cursisten een soort van stoom/herhalingscursus krijgen, dat ze een examen doen en dan een diploma krijgen? Dit gaan ze uitzoeken.

Komend jaar worden de straten in La Libertad gerepareerd, die zijn in erg slechte staat. De werkzaamheden aan het pleintje bij de ingang van La Libertad zijn bijna afgerond. We vertellen dat we dat al bewonderd hebben, evenals het beeld van Sandino dat nu nog bij de nieuwe markt staat te wachten. We feliciteren de burgemeester ook met de verharding van de weg naar San Pedro.

De burgemeester begint zelf over de problemen met het huis waarvan de begunstigden een enorme achterstand hebben en waar al mediation-gesprekken mee zijn geweest. Ze zegt dat de rechters soms ten voordele van de bewoners oordelen. Jan vertelt dat als het om duidelijke wanbetalers gaat het niet zo werkt. We leggen uit dat de hoofdreden van ons bezoek

inderdaad de situatie rond de wanbetalers is, dat we met het bestuur van FC Juntos afspraken aan het maken zijn om dit aan te pakken.

We geven weer aan dat de gemeente, via FC Juntos, projectvoorstellen kan indienen, voor kleinere projecten. De burgemeester wil graag een voorstel op het gebied van onderwijs en/of toerisme voorleggen. Yamileth biedt aan dat ze wil helpen bij het formuleren ervan.

Donderdag 20 december

Op kantoor overleggen we weer met Nezel en Denis over de cijfers. Daarna gaan we met doctor Byron naar de finca van zijn schoonzus/de zus van Danilo voor kippesoep. Met de auto kun je tot de finca van don Abrahán komen, daarna moeten we een flink stuk lopen, door de modder, een riviertje over, vaak klimmen dan weer dalen; een mooie maar vermoeidende tocht. Boven bij de finca is het gezellig, het uitzicht is prachtig en de soep heerlijk. De wandeling naar beneden gaat een stuk makkelijker, we zijn precies voor het begin van de vergadering met het bestuur van FC Juntos weer in de Casa de la Hermandad.

Vergadering met het bestuur FC Juntos

Aanwezig: doctor Byron, Denis, Irinia, Danilo en Martha. Omar heeft afgemeld.

Gisteren heeft het bestuur vergaderd en een werkplan opgesteld voor het binnenhalen van de achterstallige betalingen. Doctor Byron neemt het woord en leest het plan voor: van de 3 begunstigden met enorme achterstand en waar al eerder niet nagekomen betalingsregelingen mee getroffen zijn, wordt het dossier overhandigd aan de advocaat. Uiterlijk 7 januari zet hij de juridische procedures voor deze woningen in gang.

Hetzelfde voor de 7 begunstigden die drie maanden of meer achterstand hebben. Zo staat het ook in het contract: bij drie maanden achterstand wordt de advocaat ingeschakeld. Er worden wel eerst aanmaningsbrieven verstuurd, na 1 maand achterstand. De streefdatum om dit af te rond is 15 februari. De advocaatskosten zijn voor de bewoner.

Er zijn 5 begunstigden die de woning hebben afbetaald, maar voor wie de eigendomspapieren nog niet overgezet zijn. Het bestuur kan dat nu doen, omdat ze de daarvoor vereiste documenten van Mingob binnen hebben. Dit wordt ook door de advocaat gedaan, voor 15 januari 2019. De kosten per woning zijn ongeveer 50 dollar, voor rekening van FC Juntos.

Voor nieuw te bouwen huizen wordt opgenomen dat de kosten voor het opstellen van het contract, overzetten van het perceel op naam van FC Juntos en aan het eind de kosten voor annuleren van het contract en overzetten op naam van de bewoners (in totaal ongeveer 200 dollar) voor rekening van de bewoners komt.

Jan suggereert dat de advocaat tijdens de gesprekken met bewoners met achterstand aangeeft dat FC Juntos de bewoners tegemoet komt door een regeling te treffen en bijvoorbeeld boete kwijt te schelden, en dat de bewoner dan aan het eind van de rit als tegenprestatie de kosten voor het annuleren van het contract en het omzetten van de eigendomspapieren op zich neemt.

Er zijn 7 begunstigden van 'oudere' woningen waar geen contract van in het dossier zit. Bij het opstellen van deze contracten kan ook meegenomen worden dat die kosten voor de bewoners zijn. Deze contracten moeten voor 25 januari opgesteld zijn door de advocaat.

Denis zegt dat ze bij volgende te bouwen woningen ook kosten als de uren van Nezel, kantoorartikelen en andere kosten die FC Juntos maakt willen doorberekenen in de waarde van het huis. Jan zegt dat ze dan een soort businessplan moeten maken en uitrekenen hoeveel tijd Nezel per jaar aan 1 huis besteedt en welke andere kosten ze maken. En dit dan optellen bij de bouwkosten van het huis. De vergoeding voor de coördinator wordt nu al wel doorberekend.

Jan suggereert ook dat de kosten van de bouw van de woning omlaag zouden moeten kunnen. Nu kost een huis 14 duizend dollar, maar 12 of 10 duizend zou ook mogelijk moeten zijn. FC Juntos is het daar mee eens.

Er zijn 5 begunstigden die het huis onderverhuren, ookal staat in het contract dat dat alleen mag met toestemming van FC Juntos. Deze toestemming hebben ze niet gevraagd. Het voorstel van FC Juntos is om deze begunstigden een officiële brief te sturen waar in staat dat ze contractbreuk plegen en als ze deze situatie niet rechtzetten, FC Juntos dan gerechtelijke stappen zal zetten.

Er ontstaat een discussie over of het verstandig is te dreigen met huisuitzetting, omdat deze begunstigden wel bij zijn met betalen. Speel je het hard, dan is de kans heel groot dat ze niet meer betalen. En zo'n uitzettingsprocedure kost veel tijd. Jan geeft aan je een kopie moet vragen van de huurovereenkomst van de begunstigde met de onderhuurder.

FC Juntos zegt dat het woningprogramma niet bedoeld is zodat de begunstigde daar commercieel voordeel uit kan halen. Dat het niet eerlijk is dat de begunstigde 300 dollar aan huur betaald krijgt en slechts 100 dollar betaalt aan FC Juntos. Ze zijn er meer voor om deze situatie wel te gedogen, maar dan het maandbedrag te verhogen. En bij 1 maand achterstand harder op te treden.

In het vervolg wordt in het contract opgenomen dat onderverhuren niet toegestaan is.

In de woningbouwcommissie van FC Juntos zit nu alleen Sergio, het bestuur gaat dit uitbreiden met nog twee personen. Voorheen was Sergio, naast coördinator van het woningbouwprogramma, ook bestuurslid van FC Juntos. DOS is verheugd dat Sergio actief wil blijven, gezien alle ervaringen die hij opgedaan heeft.

Nezel blijkt geen arbeidscontract te hebben, dat gaan ze nu ook regelen via de advocaat, en dan met terugwerkende kracht.

De vorige keer hebben we het werk van de boekhouder besproken: deze maakt maandelijks een balans, die vervolgens in de kast verdwijnt en niemand die er naar kijkt. Denis zegt dat het verplicht is om maandelijks zo'n balans te maken. Ze willen wel dat de boekhouder maandelijks uitlegt wat er allemaal in de financiële verslaglegging staat en wat dat betekent voor FC Juntos. De boekhouder heeft nog steeds niet de verantwoording en alle bonnen van het laatste gebouwde huis meegenomen om het officiële overzicht te maken. Het bestuur gaat hierop aandringen.

In het plan staat ook dat ze DOS wekelijks op de hoogte houden van de vorderingen. We geven aan dat maandelijks ook prima is. Naast de ondernomen activiteiten door het bestuur en de advocaat ontvangen we graag maandelijks het schema van de bewoners met achterstand, de bankoverzichten en het overzicht van de inkomsten en uitgaven.

Aan het eind vraagt de voorzitter of er nieuwe projecten ingediend mogen worden als FC Juntos er financieel beter voorstaat. We zeggen dat dat natuurlijk kan, grote projecten zijn niet meer mogelijk, maar kleinere wel.

In de avond heeft FC Juntos een afscheidsetentje georganiseerd in de Casa de la Hermandad. Naast de huidige bestuursleden zijn ook vorige bestuursleden uitgenodigd. De muziekgroep van Don Jesús ontbreekt natuurlijk niet. Het is erg gezellig. Aan het eind van de avond is er zelfs een open gesprek over de politieke situatie en hoe het bestuur, waarin de verschillende partijen vertegenwoordigd zijn, daar over denkt. Ze houden de politiek buiten de activiteiten van FC Juntos.

De volgende ochtend brengt doctor Byron ons naar het vliegveld. Jan gaat terug naar Doetinchem, Monic blijft nog een paar weken in Nicaragua.